

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 ft — kr
Fél évre 3 ft — kr
Negyedévre 1 ft 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda
és
kiadóhivatal:

CIRNER és LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Ünnep után.

(A fuzióról. — Millennium és dynasztia.)

Budapest, jun. 1.

Karácsony szülte az istenbékét. Husvét végképp megfojtotta az amugy is halva született szegény párát. Pünkösdkor feltámadást rendeztek neki. Kikezdtek a fuziót. A minapában ugyane tárgyról megjelent cikkünkhöz érdemileg nincs mit hozzátennünk. Ma is áll az, hogy komoly politikusok kívánatosnak tartják a kiegyezés barátainak egyesülését — szabadelvű alapon. Ma is áll az, hogy a nemzetipárt bomladozik s hogy komoly és legtehetségesebb elemei azért a szabadelvűpárt felé vonzódnak.

Talán külön hangsúlyoznom sem kell, hogy a kabinetválságról, megholmi szabadelvű pártkrízisről szóló hírek teljesen alaptalanok. Az ellenzék szorult helyzete szülte őket, csakis az. El akarják terelni a közfigyelmet a nemzeti párt vajadásától és a szélsőbal bomlásától. Ennyi az egész. A Bánffy-kormány szilárdabban áll, mint valaha.

Az ezredéves ünnepek eddigi lefolyása csak fokozta a korona bizalmát a

miniszteriummal szemben. A május eleji ünnepek határozottan dynasztikus hódolattá alakultak. A magyar nép dynasztiai érzése a koronázás óta soha lelkesebben és általánosabban nem nyilatkozott meg, mint most. Másrészt az egész dynasztia soha ezelőtt nem juttatta oly fényesen kifejezésre a nemzettel való összetartozandóságát, mint ez alkalommal.

Az egész dynasztia! Ebben találjuk az ezredéves ünnep egyik nem kicsinylendő örvendetes momentumát. Imádott királyunk újabb halála kötelezte a magyar nemzetet azzal, hogy szeretetünk és ragaszkodásunk, lojális lelkesezésünk nyilvánulásaiban osztozkodni ohajtott éppen e ritka ünnepség alkalmából házának olyan tagjaival is, akik vajmi ritkán szoktak magyar földön megfordulni. A királyi hercegek és hercegnők budapesti tartózkodása a szívből fakadó rokonszenv szinte tüntető nyilvánulásainak egyetlen hosszú láncolata volt.

Nyomban az örömnép után egy mélyen megrendítő gyász eset dokumentálta azt az örömben, búban egyaránt benső összhangot, mely a magyar

nemzet és a dynasztia között fennáll. A törvényes trónörökös halála gyászba borította az egész nemzetet. Oly gyász, oly igazi szomorúság volt ez, mely sohasem viselte magán a hivatalos megrendeltség bélyegét és melybe senki sem vegyítette az önző, rideg pártpolitikát — csak az ultramontán sajtó. A magyar nemzet épp oly mélyen és tiszta szívből fájlalja a trónörökös elhunytát, miként szeretett királyunk éreztetett örömet akkor, amikor néhány nappal a haláleset előtt velünk ünnepelni jött közénk.

A millenniumi ünnepek már eddigi lefolyásukban is a nemzeti mellett határozottan dynasztikus jelleget öltöttek. Hogy ez így lett, báró Bánffy Dezső miniszterelnök érdeme. És Magyarországon alig van ma számottevő politikus, aki, mindeu párttekintet mellőzve, hazafias elismeréssel és hálával ne emlékeznék meg Bánffy bárónak ez érdeméről, aki szigorúan megőrizte a történeti kegyeletet, minden ízében nemzeti ünnepet rendezett, de sehol sem a dynasztia rovására. Így kellett. Így volt az ünnep szép és üdvös.

TÁRCZA.

A vallomás.

Írta: dr. Werner Gyula.

A fiatal pár bucsut vett a násznéptől. A társaság hölgytagjai sirva ölelgették meg a félnapos asszonyt, aztán mindnyájan kocsira ültek s kikisérték a vonathoz.

Hazajövet a társaság még sokáig együtt maradt. A szolgálak nem győzték körülhordani a pezsgőt, oly sokat ittak a fiatalok egészségére.

Mint az már ilyenkor szokás, a mézeshepek tiszta örömeiről beszélgettek. Az édes emlékezet, mint valami égből alázállott tűz, megégette a házas emberek szívét. Egyik-másik asszony szeme tele volt álmadozással. A leányok illóbbnek tartották fölkelni. A zongora körül telepedtek meg, ahol a szép Deményné vidám keringőket játszott a kedvükért.

A királyi ügyész, Béli, kijött hozzájuk. Barna, karcu férfi volt, egy kicsit hallgató, s egy kicsit blazirt. A leányok tudták, hogy nem az ő szép szemükért jött ki, Deménynét kerülgette egy idő óta állhatatosan. Nem is sokat törődtek vele, de lopva figyelemmel kísérték minden mozdulatát

Kíváncsiak voltak rá, tanulmányozták, mint egy nagy, erős fekete macskát, amely ugrásra készül.

Sokat hallották, hogy az ügyésznek nagy szerencséje van az asszonyoknál. Azt hitték, valami boszorkányság van a dologban, mert Béli nem volt sem szép, sem elmés. Unatkozni lázott mindig s mert szóvalan volt, egyiküknek sem tetszett. Nem tudták megérteni, mi vonzza hozzá oly ellenállhatatlan erővel az asszonyokat?

A szerelmi kalandjairól nem tudott senki bizonyost. Az emberek csak abból következtettek, hogy időnként benső barátja lett egy-egy családnak. Velük ebédelt, sétatéren őket kísérte és bálban ő tartotta az asszony legyezőjét. Ha szomjas lett, jeges vizet ő hozott neki s a bundikáját ő adta fel gömbölyű nyakára, ragyogó vállára.

Sok asszonyt hirbe hoztak vele, a nélkül, hogy a világnak kézzel fogható bizonyítéka lett volna.

Ez a diszkreció, párosulva azzal a szerencsés tulajdonságával, hogy úgy tudott hallgatni, mint a hal, fényes sikert biztosított neki az asszonyoknál. Soha senki sem hallotta őt dicsekedni kalandjaival. Még ha becsipett, akkor sem árult el semmit.

A leányok gyűlöltek, mert tudták róla,

hogy ezt az erős vadat nem tudják megfogni bűvös hálójukban. A legszebb s a legesábitóbb leány sem tudott annyira menni, hogy Béli foglalkozzék vele. Udvarias volt hozzájuk s mennyire töle telt, kedves is, de világosan meglátszott rajta, hogy könnyösen veszi üde szépségüket. Pajtásuk volt, semmi más. A nőnek csak akkor volt ingere rá, ha férjhez ment.

Egy idő óta Deményné sarkában volt, mintha hűséges árnyéka volna. Hanem, úgy látszott, ezuttal nem igen boldogult. Deményné szöke, szinte vörös haju volt. Hajlott orra, halvány arczsine, szürke, nagy szeme, amelyek beszédközben hirtelen megvilágosodtak, elforgatták a kisváros szoknyahőseinek a fejét. Nem volt nagyon fiatal; érett, édes asszony-szépség volt, mint a szőlőfürt szeptember végén, mielőtt leszedik.

Béli leült a háta mögé s uagyokat hallgatott. Deményné hátra nézett, aztán elhette magát:

— Mi lelte, hogy ott hagyta az asszonyokat?

Az ügyész barna arczán halk mosoly vilant át.

— A mézeshekekről beszélgetnek. Minden asszony az urára gondol, a nászutra, ame-

BEVETEL.

nt kr.

272.82 51

558216 61

95034 31

287825 12

376184 93

600243 48

020707 26

382741 22

116983 42

2093734 50

77900 44

32165 84

TEHER.

34501

kr.

5 0 0

5 0 0

2 2011 44

8000 31

170600 52

800508 56

431378 20

082237 75

472876 44

591404 46

713375 48

828571 31

125 1 00

308006 05

572447 10

92277 80

5029 47

4977 50

3000 —

3000 —

593894 46

307017 63

latnak és
iztosító
sebb fel-
ség.

dor.

A dinasztia.

A magyar nemzet mindenkor dinasztikus érzelmű volt s királyához és a dinasztiahoz való szeretetében és tiszteletében Magyarország az fájt leginkább, ha ezeket az érzelmeket félreértették, vagy félremagyarázták. Minden politikai és nemzetiségi küzdelemben, a pártok tomboló tusáiban Magyarországra nézve csak egyetlen és változatlan szeretet létezik öröklött királyi házához. Az alföldi pór, ha áhitatos imát küld Istenhez a magyar király üdvéért, ugyanazzal a feláldozó érzülettel veszi le kalapját, mint az arisztokrata, aki közvetlen közelében áll Szent István koronája viselőjének. Ur és pór csak egy nemzeti himnuszt ismer: Isten áldd meg a magyart, és: a legelső magyar ember a király.

Ez a speciális magyar hűség és odaadás a magyar királyi család iránt pregnáns kifejezésre jutott az ezredéves ünnepségek napjaiban. És mindenki, aki látni akarta, láthatta, hogy ez az ünnep a királyi család nélkül nem lett volna gondolható, hogy a korona mintegy megszentelte ezeket az ünnepeket és hogy az ezredéves ünnepekkel az egész nemzet királyának hódolt és hogy boldog volt, hogy az örömmünnepet a korona és dinasztia jelenlétében ülheti meg.

A magyar nemzet dinasztikus érzelme eddig csak a királyá iránt érzett határtalan szeretetben és feltétlen hűségben és királynéja imadásában jutott kifejezésre. A királyi család tagjainak nagy része távol tartotta magát Magyarországtól és nem ismerte sem ezt az országot, sem ezt a népet, mely oly szívesen melegegett a dinasztia fényében. Az uralkodó családnak azok a fenséges tagjai, akik nem sajnálták e néppel megismerkedni, végtelen sokat tudnak elbeszélni Magyarország határtalan szeretetéről és nagybecsüléséről a királyi családjának tagjai iránt. A trónörökös özvegye, József főherceg és családja, Istenben boldogult Károly Lajos főherceg, Jenő főherceg, Koburg herceg, akik a magyar nép szívéhez közelebb jöttek, mindnyájan

meggyőző népszerűségről, szeretetről és tiszteletéről tudnak beszélni és megismerték, mennyire a szívéhez nőtt a magyar nemzetnek a dinasztia. Az ezredéves ünnep alkalmával Ferencz József király a legnagyobb családdal vett részt az ünnepségekben. A habsburgi család tagjai közeledtek a magyar nép szívéhez és megszereztek maguknak ennek a büszke nemzetnek a szeretetét és nagybecsülését. A két nagy tényező még nem ismerte egymást jól és idegenül hangzottak a nevek, melyekről a lapokból értesültünk. Most azonban, hogy a fenséges királyi család összes tagjai megtisztelték a nemzetet a nemzeti ünnepen való megjelenésükkel szerencsétlenné, általánosan elismerik, hogy a királyához hű Magyarország végtelen szeretetében és becsülésében bennfoglaltatik az egész dinasztia és hogy mindenkinek, aki a királyi családhoz tartozik, nagy része van e népszerűségben.

A nemzet legforróbb vágya teljesült: a királyi család minden tagja részt vett az ezredéves ünnepen. Nép és uralkodó család kölcsönösen ismerni, becsülni és szeretni tanulta egymást és a magyar nemzet nagy, végtelen szeretetbe zár mindenkit, aki szeretett királyának családjához tartozik. Ez a szeretet az uralkodó család iránt a legelénkebb kifejezésre jutott Károly Lajos főherceg elhunytának hírére. A megkezdett dal rögtön elhallgatott, az imént még túlárado öröm elnémult. Semmi ének, semmi dal nem hangzott többé; az ezredéves ünnep közepette, a büszkeség és a nemzeti öröm megnyilatkozásainak közepén minden örömjaj egyszerre elnémult, mindenki egyszerre elhallgatott, hogy a királlyal együtt egy könyvet sirjon az oly váratlanul elköltözött főherceg koporsóján. Király és királyi család, akik Magyarország örömeiben és ünnepségeiben részt vettek, most egyszerre egy részvéttel teljes és velük érző Magyarországot látnak oldaluk mellett állni; kioltotta az ország az örömtüzeket, a nemzeti zászlókat bevonta és gyászlobogókkal cserélte fel. Ez a magyar nemzet, ez a Magyarország

megérdemli, hogy megismerjék és felkeressék, mert boldognak érzi magát a királyi családhoz való hűségében és szeretetében és vele együtt örül. Ha pedig bánat és gyász út tanyát a királyi családban, a nemzet akkor is vele érez, vele busul és gyászol és sir. Vészben életét és erejét áldozza fel, szívesen elvérzik a magyar a dinasztia iránt taplált szeretetért, melyért ez a büszke, nagy és dicsőséges ország nem kíván eszébe más, mint a szeretet viszonzását a dinasztia részéről.

Az uralkodóház egésze ünnepezt a nemzettel és ez a jelenség eltörölhetlen nyomot hagyott hátra: a nemzet azt a véghetetlen nagy szeretetet, melyben eddig a királyon és királynén kívül az uralkodóháznak csak kevés tagja volt a tárgya, immár kiterjesztette a királyi család egészére.

(P. C.)

A nemzetiségi sajtóból.

(—) Láttuk, hogy a tulzó nemzetiségi sajtó — élén a „Tribunával” — mily féktelen agitációt fejtett ki ezredéves ünnepélyeinkkel szemben; olvashattuk, mennyire visszaélt e sajtó a részére biztosított szabadsággal, hogy nekünk az ünnepélyes időkben ártson. De tapasztalhattuk azt is, hogy román honfitársaink nem ültek fel mindenütt ez önérdék vezérelte machinaczióknak és sok helyt velünk együtt ünnepeltek és vettek részt összes örömeinkben. A kudarc hatása meg is látszik e lapokon, mert hirtelen frontot változtatva, kevesebb vehemenciával folytatják izgatásait és egyéb dolgok felett bölcselkednek.

De nem is erről akarunk most szólni, hanem be akarunk mutatni olvasóinknak oly nemzetiségi sajtó-terméket is, mely épp ellentétben a „Tribunával”-fajta lapokkal, politikai érettséggel, komolyan és alaposan szól hozzá millenniumunkhoz és hazafiás szellemben emlékezik meg a haza vezérlő elemének, a magyarnak, ezredéves múltjáról.

Valamint az erdélyi részekben a saját

lyet akkor együtt tettek. A felhőtlen olasz ég megjelenik egy pillanatra képzeletükben s a tenger. Ily emlékek nyomán támad az első szerelem másodvirágzása.

Az asszony abba hagyta a zongorázást.

— Udvarias magyarázat. Az asszonyoktól, akik az urukra gondolnak, ide jött hozzám, aki — maga talán úgy hiszi — nem gondolok rá.

Béldi vállat vont, aztán a monokliját föl-tette.

— Nem magához jöttem, a kis leányok közé. A mai esküvő engem is meghatott. Házasságról gondolkozom.

Nyugodt, kötekedő tekintete végigjárt a lányokon, akik hátat fordítottak neki. Deményné észrevette a számitást. Béldi — rendőrségi mű-kifejezéssel élve — meg akarta maga körül tisztítani a tért. Abban sántikált, hogy négy szemközt maradjon vele. Fölkelt hát ő is s a lányok közé lépett.

Az ügyész látta, hogy mindjárt magára marad. Beszölt a másik szobába, ahol már — a helybeli jegyző, mint alkalmi poéta mondása szerint — „a jókedv hulláma magasra szökelt.”

— Volna egy indítványom.

A házigazda fanyaron nevetett.

— Az ügyésznek indítványa van . . . Vád alá helyezési indítványa a férjek ellen — akik utjában állanak . . .

Béldi lassan fölkelt s bement a jókedvű asszonyok közé.

— Szövetkezzenek velem, hölgyeim. Minden férfival elmondjuk élete legerősebb benyomását. De előre kikötjük, hogy hazudni nem szabad. Mert lehet olyan tisztelt barátaink között, aki nem akkor érezte fejére szakadni a mennyország minden üdvösségét, mikor a feleségével összekelt.

A különös ötlet mindenkinek tetszett. Deményné még azt tette hozzá:

— Aztán maga se fullantsen, Béldi. Magának ugyan nehéz lesz eligazodni az erősebb és legerősebb benyomásainak utvesztőjében, de mi elnézők leszünk.

Az ügyész nem válaszolt, mintha a szép asszony beszédét nem hallotta volna. Leültette körbe a hölgyeket s a férfiakat vallatóra fogta. A pezsgő volt az oka, hogy a sarokba szorított férjek boldosabbnál boldosabb történetekben számoltak be életük legégőbb benyomásáról.

De főleg az ügyészre volt kíváncsi minden asszony, sőt még a férfiak is. Melyik titkát tartja legédesebbnek ez a zárkózott, hallgatag ember, akit oly sok asszony szeretett már életében?

Béldin volt a sor.

— Én nem szerelmű kalandokról akarom levonni a leplet. Hogy sóha sem volt ily

kalandban részem, azt nem mondhatom. Ám ha volt is, az mások titka is, nem csak az enyim.

El vagyok rá készülve, hogy egyikük sem hiszi el, amit mondom. Életem legerősebb benyomása olyan, hogy elmondhatnám bátran tizenhat éves leányoknak. Még a templomban is elmondhatnám, mert oly tiszta s ártatlan titka ez a szívemnek, mint az imadság.

A férfiak, akik pikáns leleplezést vártak, nem akarták tovább hallgatni Béldit.

— Lová akar tenni. Ki hinne az ő ártatlan titkaiban?

A nőket azonban nagyon érdekelte az ügyész vallomása.

Az ügyész folyton növekedő figyelem mellett folytatta el beszélését.

Atyám egy ősrégi erdélyi városkában lakott, két száz éves, tornyos házban. Barnult falait az idő valami nemes, megható történelmi zománczczal vonta be. Szemben velünk aranyműves lakott. Apja, nagyapja, szépapja, egytől-egyig Ötvös volt. Igazi ötvös-dinasztia. Szőke leánya volt. Szakasztott olyan, mint Deményné ő nagysága. Aranyveres csilláma volt a hajának s a szemé szürke leányszem. Most, úgy gondolom, szürke. Akkor feketének láttam, mert nem tudtam belenézni szédülés nélkül. Ugy hi-

anyagi hasznát kereső tulzó nemzetiségi sajtó legfektelenebb, leghírhedtebb organuma, a nagyszabeni „Tribuna,” épp úgy áll élén a komoly, hazafias román sajtónak a kolozsvári „Ungaria.”

Amennyire igyekeznek a „Tribuna” ellenünk a leggaládabb ragalmak-, ámitásokkal saját népét félrevezetni, épp annyira igyekeznek az Ungaria ugyane népet cikkeivel minden meggondolatlanúságtól óvni, mivelni és politikailag érette tenni.

A „Tribuna” célja saját népet ámitani, butítani és a könnyen hívő népnek arany vákat ígérgetve, annak hiszékenységgel gazdagodni.

Az „Ungaria” célja ellenben oktatni, felvilágosítani és a román nemzetiség értelem fejlődését előmozdítani.

Es amily óriási a különbség e két lap célja között, épp oly óriási a különbség ama fegyverek között is, melyeket céljaik elérésére használnak.

Midőn a kiállítás megnyitásának időpontja közeledett, mit tett a „Tribuna”? Megnyitotta hasábjain az „Album millenar” rovatot, a nyilvánosság felhasználásával pressiót akart gyakorolni mindenkire, aki nem az ő szája szerint irt vagy cselekedett, és midőn látta, hogy ezen revolver-zsurnaliztikája nem vezet eredményre, mert a hazafiasan gondolkozók, pressiója dacára, hitvallásukat férfiasan kinyilatkozták, éktelen dühbe jött, a népet saját egyházi felsőbbsegekkel ellentétbe hozni igyekezett, megtámadott mindenkit és mindent, és tette mindezt azért? azért, mert ha agitációja sikerül, és a népet kihágásokra csábítani sikerül, lehetett volna gyűléseket, tüntetéseket, kongresszusokat, esetleg új mártírokat teremteni, az ezzel járó költségek fedezésére pedig a liga busás összegekkel szívesen hozzá járult volna, esetleg még az országban titokban rendezett gyűlések is a martíromságokat bőségesen kárpótolták volna.

Ez volt a cél; hogy nem sikerült, erdélyi románjaink hazafiságáról tesz tanúságot.

szem. szerelmesek voltunk egymásba, de titkoltuk. Azaz nem is titkoltuk, csak egymásnak nem mondtuk meg soha.

Egyszer vendégség volt náluk, meg voltam hívva én is. Vacsoránál mellette ültem, a ruhája néha hozzám ért. Nem tudom, miről beszélgettünk; vagy talán a szemeink beszéltek? Valaki ült vele szemben. Egy férfi, akiről hiába mondanám, hogy fajankó, mert később az lett a férje.

Vacsora után a kis lány énekelt. Egyszer csak a szomszéd szobába ment. Vele mentem én is, valamit kerestünk. Arczom közel volt arcához s ahogy szemünk találkozott, éreztem, hogy mint a virágos partot a sebesen rohanó folyam, magammal ragadom az édes gyermeket. Felé hajoltam, hogy nyakánál a ruhája fodrát megcsókoljam. Valaki belépett s megzavart.

S én, aki átmentem sokon, aki abban a hirben állok, hogy, hogy . . . rossz ember vagyok, anyám emlékére esküszöm, hogy a legszenvedélyesebb szerelem elragadtatásai között sem éreztem soha oly mély fölindulást, mint akkor, mikor az a csók, amit az ő csipkéjére szántam, — elmaradt.

A hölgyek el voltak ragadtatva, hogy Beldi, a blazirt Beldi, ily nagy idealista. Csak Deményné nézett szórakozottan maga elé. Egy kicsit halványabb volt a szokottnál,

és ugyanezen időszakban mit irt az „Ungaria”?

Utolsó egész számát ezredéves ünnepélyeinknek szenteli. Bevezető cikkében szól a „Milleniul Maghiar”, vagyis a magyar millenniumról. rokoaszenves hangon ír multunkról, kifejtji, hogy Európa műveltségére nézve mily fontos szerepet játszott a multban a magyar, mily erős védvára volt nyugotnak és mily sokat köszönhet a mai műveltség a magyarok vitézsége, hazafisága és igazságszeretetének. Majd hozzá teszi: „az ezredik évben még nem fejezte be a magyar misszióját e földön, még van egy nagy feladata: megatolni a nagy szláv elemnek egybeolvadását, mely elsöpörni készül a művelt világ összes többi nemzetét.” A cikknek ezen része oly szép és oly igaz, hogy azt szó szerint közöljük. Miután fölveti cikkíró azon kérdést, hogy mi lett volna Európából a multban, ha nincs itt a magyar nemzet, mely a mongol és tatár hordákat pusztító utjában feltartóztassa, azt kérdi: és ha nem volnának itt a magyarok?

„Mi lenne ezen világrészből, ha a nagy szlávok a dunamenti összes államokat elsöpörve, a világ uralmáért megkezdené az élet-halálharcot a germánokkal? Válaszul pedig örömmel jelzi, hogy: „Hál Istennek itt vannak a magyarok, akadályai e világháborúnak, és ezen magasztos czélért a magyar hazának fennállania, élnie kell.”

Második cikkében a kiállításról, harmadik cikkében a magyarok életéről szól, mindenütt a legigazabb, legrokoaszenvesebb hangon. Szemelvényeket közöl a magyarok történetéből, fordításban hoz cikkeket Jókai és Vámbérytól, leírja a kiállítás faluját, a megnyitást és kimerítő tájékoztatást ad a kiállítás minden fázisáról.

Ime, ilyen tartalmu a hazafias román emberek által Kolozsvárt szerkesztett Ungariának utolsó száma, mit örömmel ajánlunk olvasóink pá toló figyelmébe.

Es most végül, egybevetve e két nemzetiségi lap célját és tartalmát, világos, hogy

de azért nyugodt volt és csendes. Nyugodt, talán hűvös és álmódzó, mint egy világos augusztusi éjszaka.

— Mily herzig ez a Beldi! mondák föl-bátorodva a lányok, s többet törődtek vele, mint azelőtt.

Csak Szenci mondta aznap este a megyei főjegyzőnek, mikor reggel felé az Arany Kürt külön szobájában folytatták a pezsgőivást:

— Ez a Beldi virtuóz az asszonycsabításban.

A főjegyző kedvetlenül vont vállat.

— Ugyan. Hisz igazi diáktörténettel állt elő.

Szenci fölhaltott egy pohár pezsgőt és szivarra gyújtott. Föl lehetett indulva, mert a keze reszkerett.

— Nekem is tetszett Deményné, de már elkéstem vele. Mert tudd meg, ő volt az a kis lány, akiről a Beldi romantikus története szólt. Meg volt hatva a nagy megtiszteltetéstől, hogy ennek a megrögzött szoknya-hősnék ő a legédesebb emléke. Nem az a millió és millió csók, amit életében kapott, hanem az az egy, amelyik elmaradt . . . Most azt hiszi szegény asszonyka, hogy ő adósa az ügyésznek.

a román nép érdekében melyik tesz többet: amely felvilágosítva oktat, tanít, vagy amely a létező tudást is megsemmisíteni igyekező, vak gyűlöletre ösztönzi saját vérért?

Gyulafehérvár sz. kir. város tisztújítása.

Városunk tisztikara választás alá eső tagjainak restaurálása végett a tisztújító közgyűlés folyó év és hó 1-jére tüzetett ki a képviselőtestület folyó év május hó 26-án Csató János kir. tanácsos, alispán elnöklere alatt tartott közgyűlésében.

Ebből kifolyólag a képviselőtestület teljes számban előleges értekezletet tartott folyó év május 31-én Fábian Sándor kanonok, képvis. tag elnöklere alatt, kinek tapintatos vezetését igazolja az értekezlet azon egyértelmű megállapodása, hogy városunk új-teremtője, nagyérdemű vezére Novák Ferencz kir. tanácsos kéressék fel a polgármesteri állás újból leendő elvállalására és hogy a választások egyhangulag ejtessenek meg.

Folyó hó 1-én pont 1/211 órakor szintén csaknem kivétel nélkül megjelentek a képviselőtestületi tagok s már most érezhető volt a kedélyeken a nyugodtság, öröm, a választás kimenetele iránt. Hirtelenében mintegy 20 képviselői tag irt alá egy indítványt, hogy városunk büszkeségét, Novák Ferencz kir. tanácsost, a polgármesterség további viselésére felkérje s ezt a közgyűlés elé terjeszthesse.

Lelkes éljenzések között vonult a közgyűlési terembe Csató János kir. tanácsos, vármegyénk alispánja, kit Fábian Sándor, Nemes Sámuel és Jónás Adolf hivtak meg és elfoglalva elnöki székét, a közgyűlés jelen alkotmányos feladatát szép szavakkal ismeretve, a közgyűlést megnyitotta.

A jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság megalakítása és a tisztí ügyész kijelölése után felállott Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester s úgy maga, mint 7 tisztviselőtársa nevében, viselt állásaikat a képviselőtestület rendelkezésére bocsátja. Szerény szavakkal köszönte meg az eddigi bizalmat, melyek mindenike helyett a közgyűlés minden tagja azalatt a kiváló érdemek őszinte elismerését érezte s ennek mintegy kifolyásaképpen terjesztette elő Rajnay Ignác tag az írásbeli indítványt arra nézve, hogy Novák Ferencz kir. tanácsost kérjék fel továbbra is a polgármesteri állás elfogadására és hogy a rendületlen bizalom és elismerés kifejezésésképpen őt kandidáció nélkül egyhangulag válasszák meg polgármesternek.

Harsány éljenzés követte a közérzetet kifejező indítványt s ezen állás betöltése a bizalmat illetőleg ezzel el lett volna döntve, ha nagyságos elnökünk Csató János kir. tanácsos, alispán, a törvényes szabályszerűségek megtartása végett ki nem jelenti, hogy az indítványt a kandidáló bizottság elbírálására kívánja bocsátani s csak azután nyerhet ezen általános óhaj törvényszerű elintézését. Szintugy látszott arczán a boldogság, hogy derek barátja nemcsak hivatala teljesítésében pontos, fáradhatatlan, hanem a közbizalomnak is teljes részese, de ismeretes törvénytisztelete és korrekt eljárása még az ő örömeinek teljességét is visszaszorította, míg a törvény szigoruan végrehajtva nem lett.

A kandidáló-bizottság természetesen az indítványt elfogadásra ajánlotta s most ismétlődően az általános éljenzés, Novák Ferencz kir. tanácsos polgármesterré egyhangulag megválasztását enuncziálhatta az elnöklő alispán s egyszersmind ő volt az első,

ki a megválasztása felett örömet kifejezte s őt üdvözölte.

Novák Ferencz hivatalos állása fontosságának tudatában köszönte meg a bizalmat és vállalta el hivatalát s általános melegegédést keltett: azon ígérete, hogy jövőre is az eddig tanúsított odaadással fogja városunk ügyeit vezetni.

Ő csak komoly szavakkal tett ígéretet ezuttal, de a mi képzeletünk messze, fényes jövőn szárnyalt: csak eddigi érdemeire gondoltunk s tudtuk, hogy ha ő velünk, élünkön lesz, ritka teremtő ereje, tapintatossága a várost virágoztatja.

Elnöklő alispán ezután, a többi állásokra beérkezett pályázatok elbírálása végett, rövid időre a kandidáló-bizottsággal a választási teremből kivonult, de csakhamar azon örömdetes kijelentéssel foglalta el újból elnöki székét, hogy a kandidáló-bizottság a választás alá eső többi állások mindenikére a beérkezett pályázatok alapján az eddigi tisztviselőket ajánlja megválasztásra.

Köz-felkiáltás és általános éljenzés kísérette a kandidáltak nevének felolvasását s így Sárdy Miklós az első tanácsosi, Kádár Miklós a II. tanácsosi és árvaszéki ülnöki, Issekutz János a tisztí ügyész, Szász Ágoston a számvevői és közgyámi, Berreck Károly a pénztári, Cseckedy József a pénztári ellenőri, ifj. Kerekes János a levéltárosi állásra egyhangulag megválasztottak.

Képzeltetni, hogy ily eredmény után mily hangulat között köszönte meg Sárdy Miklós első tanácsos, — s hogy némileg az ő gardájából vett czímmel éljek — alvezérünk a képviselőtestület bizalmát s mily melegegédéssel telt el köztisztületünk és szeretetünk-től környezett Csató János kir. tanácsos, alispán, midőn ily egyértelmű működés felett örömet fejezte ki.

A közgyűlés bezárása előtt Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester mondott köszönetet a képviselőtestület együttérzése mellett az elnöklő alispán szíves faradozásáért s törvényes közreműködéséért.

Déli 1 órakor a Hungária-ban mintegy 60 terítékű közebed volt, melyen a magyar ember vigassága közepett szokásos pohárköszöntők elsejét Novák Ferencz kir. tanácsos, polgármester ő felsége a királyra mondotta; felköszöntöttek Csató János kir. tanácsos alispán, Novák Ferencz polgármestert, Fábán Sándor és dr. Tódor József kanonokokat, Nemes Sámuel törvényszéki elnököt, a városi tisztikart stb. A jókedvű társaság egy része még az esteli órákban is élvezte a példás nap örömet. r. 1.

Tanügy.

Pályázat a dévai áll. tanítóképző-intézetbe való felvételre.

A dévai m. kir. áll. tanítóképző-intézet I. osztályába az 1896—7 iskolaévre, a betöltendő 27 helyre felvétetnek az oly tanulók, akik 15-ik életévüket betöltötték, ép testűek, egészségesek s a felső népiskolát, vagy a gimnázium, reál-, vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikerrel elvégezték, vagy a kik az ennek megfelelő előképzettséget a magyar nyelvtanból, számtanból, történelemből és földrajzból leteendő felvételi vizsgálatlalt igazolják.

Az 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványok az intézet igazgató-tanácsához czimezve, a f. évi június hó 25-éig alulírott igazgató-

sághoz nyújtandók be. A folyamodványhoz csatolandók a következő okmányok:

1. Iskolai bizonyítvány. Minthogy azonban a folya modványok benyújtásának határidejéig a legtöbb jelentkező, hacsak az előző évben meg nem szerezte, a felső népiskola második, a középiskola és polgári iskola negyedik osztályáról bizonyítvánnyal még nem rendelkezik: annál fogva megengedtetik, hogy az ilyenek az előbbi osztályról szóló bizonyítványokat és a megfelelő magasabb osztály látogatásáról szóló igazolványokat csatolhassák; megjegyezvén, hogy az ilyenek kötelesek a felvételt, illetőleg a felvételi vizsgálatot megelőzőleg a már akkor mindenki által megszerezhető szabályszerű iskolai bizonyítványt az igazgatóságnak bemutatni.

2. A folyamodó születési bizonyítványa arról, hogy a törvény 108. §-ában megkövetelt 15 éves életkort betöltötte; ha néhány hónappal fiatalabb, annak egyidejűleg korengedélyért is kell folyamodnia.

3. Tisztí orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó semmi olyan testi fogyatkozásban, fejletlenségben, vagy eltorzulásban nem szenved, amelyek a tanítással járó foglalkozásban akadályoznak, vagy pedig a serdült gyermekek illetlen gunyolódását önként kihívják, s így a tanítás komolyságát és eredményét veszélyeztetnek.

4. Hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, kimutatva ebben részletesen, hogy a szülőkingatlan birtokuk, üzletük, iparuk, vagy hivataluk után s netán egyéb forrásokból mily összegű évi jövedelemre számíthatnak, vagy esetleg maga a növendék nem bir-e magánvagyonnal, s ha igen, annak jövedelme hová fordítatik?

5. Községi, vagy más egyéb hiteles bizonyítvány a családtagok számáról, ezek életkoráról és arról, hogy közülük hány van a családfő közvetlen gondozása alatt és hány van távol a szülői háztól, hány és mily mértékű neveltetési költséggel terheli meg a családfenntartást?

A 4. és 5. pont alá sorozott bizonyítványok egyikében a családfő polgári állása is okvetlenül kitéendő.

6. A szülőktől előírt kötelező nyilatkozat arról, hogy fiokat a szükségességekkel évközben is ellátják.

Mind a 27 növendék az intézetben ingyen nyer lakást, fűtést, világítást és mosást. A havi 12 frtba számított ételmezést pedig, mely reggeliből, ebédből és vacsorából áll, a felvett 27 növendék közül ingyen élvezzi 2, havi 4 frt fizetése mellett 2, havi 6 frt fizetése mellett 11, havi 8 frt fizetése mellett 10 és az egész díj fizetése mellett 2. E díjak havonként, legkésőbb minden hó 5-éig, szülők által előre fizetendő be az igazgatóságnál.

Tartozik minden szülő az intézetbe lépő fiát tisztességes és kellő mennyiségű ruhával, ágyl- és fehérművel, tankönyvekkel 12 frttal, 1 frt betegápolási, 1 frt 50 kr segélyegyleti díjjal ellátni, mely összegek a beiratkozás alkalmával az igazgatóságnál előre fizetendők.

A felvételi vizsgálatok a f. évi június hó 30-án, a beiratások pedig a f. évi augusztus hó 31-én tartatnak, az előadások f. évi szept. hó 1-én kezdődnek.

Dévan, 1896. május hó 26.

Boga Károly,
áll. tanítóképző-intézeti
igazgató.

Felvétel a s.-szentgyörgyi óvónő-képző intézetbe.

S.-Szentgyörgy, 1896. máj. 26

A sepsi-szentgyörgyi óvónőképző intézet I. osztályába az 1896—97. tanévre oly tisztességes előéletű nők vétetnek fel, kik 14. életévüket betöltötték, de a 40 évet még nem haladták meg s a polgári és felsőbb leányiskola IV., vagy a felső leányiskola II. osztályát sikerrel végezték.

A képezde igazgatóságához sürgősen be-terjesztendő s 50 kros bélyeggel ellátandó folyamodványt a következő okmányokkal kell felszerelni: I. Iskolai bizonyítvánnyal. Minthogy a jelen tanév még nincs befejezve s így a polg. és felsőbb leányiskola IV., vagy a felső leányiskola II. oszt. szóló bizonyítvánnyal a folyamodók nagy része még nem rendelkezhetik, megengedtetik, hogy az ilyenek az elobbi osztályról szóló bizonyítványukat és a megfelelő magasabb osztály látogatásáról szóló igazolványukat csatolhassák, de az ilyenek kötelesek a július hó első napjain tartandó felvételi vizsgálatot megelőzőleg a polg. és felsőbb leányisk. IV., vagy a felső leány isk. II. osztályáról szóló bizonyítványukat a képezde igazgatójának bemutatni. b) Keresztlevellel. A kik a 14. életévet még nem töltötték be egészen, azoknak egyuttal korengedélyért is kell folyamodniok. 3. Tisztí orvosi bizonyítvánnyal, mely arról tanuskodik, hogy a főlvetélt folyamodó egészséges és ép testi szerkezettel bír s érzékzervei hibátlanok. 4. Hiteles községi bizonyítvánnyal a szülők vagyoni állapotáról és a családtagok számáról es életkoráról, melyben a családfő polgári állása is kitüntetendő.

Kiknek okmányai rendben találtnak, azok a július első napjain tartandó felvételi vizsgálatra meghivatnak. A vizsgálat napja a meghívóban pontosan meg lesz jelölve. A többiek értesítést kapnak a visszautasítás indokairól.

A felvételi vizsgálatra behívtok az intézet orvosa által megvizsgáltatnak, s ha az orvosi vizsgálat az orvosi bizonyítvány adatait megerősíti, felvételi vizsgálatra bocsátatnak. A felvételi vizsgálat írásbeli és szóbeli. Az írásbeli vizsgálat tárgyai: magyar nyelvű fogalmazvány és 2—3 számtani példa kidolgozása. A szóbeli vizsgálat tárgyai: magyar nyelv, számtan, földrajz és történelem. Szóbeli vizsgálat után a vizsgáló bizottság kihirdeti a vizsgálat eredményét; jelezvén, hogy ennek alapján kik remélhetik a felvételt és kik nem.

A főlvetel végleges megállapítása miniszteri rendelettel lesz elintézve, melyről az érdekeltek augusztus hó végéig értesítést nyernek. Megjegyzem, hogy intézetünk ez idő szerint nagyon szerényen segíyezhet egy néhány kitünő előmenetelű és szegény sorsu növendéket s így a növendékek legnagyobb része saját költségére vétetik fel bennlakóul vagy pedig bejáróul. A bennlakó növendékek ételmezése és mosatása havi 11 frt 50 krajczárba kerül. Tan- és beiratási díj fejében minden növendék 16 frtot fizet az intézet pénztárába, mely év elején és végén két részletben fizetendő.

Bodor Miklós,
képezdei igazgató.

A juniusi ünnepek rendje.

A fővárosi m. kir. államrendőrség e hó elsején adta ki az e hó első napjaiban a fővárosban megtartandó ünnepek alkalmából elrendelt intézkedéseit.

Tekintve, hogy úgy városunkból, mint a megyékből számosan fognak résztvenni ez ünnepélyeken, a rendőrség idevái intézkedéseit tájékoztatás céljából az alábbiakban közöljük:

A szent koronát és a többi koronázó jelvényt június 5-én délelőtt 9 órakor viszik a királyi palotából a Szent-György-téren, Szent-György-utcán. Disztéren és Tárnok-utcán át a Mátyás-templomba ott közszemlére teszik. A várba vezető összes utakat és a siklót már reggel 5 órakor elzárja a rendőrség, úgy, hogy ez időtől fogva csak azok mehetnek föl a várba, akiknek a templomba meghívó jegyük, vagy pedig a várkapitányságtól, vagy pedig a rendőrségtől belépő jegyük van. E jegyek június 1-től a főkapitányságoknál, a fővárosi tanácsnál és a kerületi előjáróságoknál kaphatók. Az ünnepies felvonulásban résztvevő egyházi és világi főméltóságokat és a szent koronát kísérők kocsijai az Albrecht-uton hajtának föl a várpalotához. A menet befejezte, illetőleg a fogatok elhajtása után a koronát és a koronázási jelvényeket megtekinthetik: a Mátyás-templomba meghívottak, a templomi közönség után az egyetemi polgárság és a tanulóifjúság s a belépő jeggyel bírók. Belépő jegy nélkül június 6. és 7-én reggel 8 órától déli 12 óráig s délután 2 órától 5 óráig illetőleg már június 5-én délután is 2 órától 5 óráig tekinthetők meg a koronási jelvények.

A június 8-diki díszmenet a már többször közölt utvonalon haza végig, a melyet a rendőrség idejekorán el fog zárni a kocsiközlekedés elől és pedig: az alagútból a lánchíd felé hajtó kocsikkal reggel 7 órakor, a budai lánchídfőtől a Gyapju-utca és Váczi-körut sarkáig terjedő utvonalon reggel 9 óráig, a Váczi-körut és Gyapju-utca sarkától a bécsi-kapuig terjedő utcákon, utakon és tereken reggel fel 9 órakor. A díszfogatok a várbeli Nándor-téren gyülekeznek és ott rendezik őket el, a Vérmezőről feljövő díszmenethez pedig a fehérvári kapunál csatlakoznak. Az egész uton katonaság fog sorfalat állani és e mögött az egyesületek és iskolák. A nézőközönség csak a sorfalak mögött foglalhat helyet. A lánchídon délelőtt 10 órakor, a Margithídon pedig fél 10 órakor megszűnik a gyalog közlekedés és a hidakra csak az oda szülő belépő jegyekkel lehet lépni. A tribünökhöz a kordonokon át a várban csak fél 9 óráig, a bécsi-kaputól a Fürdő-utcaig fél 10 óráig, a Fürdő-utczától a várig pedig fél 11 óráig bocsájtják azokat, kiknek tribün-jegyük van, azon túl senki sem mehet a kordonokon át.

Vegyes hírek.

— **Requiem.** Károly Lajos elhunyt trónörökösért e hó 1-én a nagyenyedi róm. kath. templomban requiem tartatott, hol Deli Ödön házfőnök pontifikált fényes segédlettel. A városunkban székelő hatóságok mind megjelentek a gyász-istentiszteleten.

— **A törvényhatóságok díszmenete f. június hó 8-án Ő Felsége előtt.** A bandériumok tagjai reggel fél 8 órakor találkoznak a Vérmezőn, honnan 3/49 órakor indulnak el s hozzájuk csatlakozva a budai Nándor-téren gyülekezett diszkocsik is, a királyi palota elé indulnak. A Mátyás-templomtól kezdve a menet a Szent Korona kíséretét képezi és a parlamenti palota elé vonul a következő sorrendben: hat herold harsonákkal; a belügyminiszter,

mint a bandérium vezetője; a megyei és városi törvényhatóságok; a törvényhozás lábon megjelenő tagjai; egy század huszár; a 11 országos zászlót vivő ur; a Szent Korona 6 lovas diszkocsin, kísérettel; egy század huszár; a menetben résztvevő országgyűlési tagok. A törvényhatóságok következő sorrendben mennek: 1. Budapest székes főváros. 2. Abauj-Torna vármegye. 3. Kassa város. 4. Alsófehérvár vármegye. 5. Arad m. 6. Arad város. 7. Árva m. 8. Bács-Bodrog m. és így betűrendben a vármegyék és a területükön fekvő törvényhatósági joggal bíró városok összesen 88 csapatban, s legvégül Fiume város küldöttsége. A csapatok 3 csatorrendben fognak sorakozni. Vármegyénk bandériumát idős báró Zeyk József főrendiházi tag fogja vezetni, kezében ősi aranyos buzogánnyal, mely Szalánczy Lőrincz tulajdona. Utána dr. Varró László tb. főjegyző m. jegyző viszi a vármegye zászlóját, lovát két hatalmas termetű, díszöltözött esatlós vezető; ezután lovagolnak gr. Teleky Ádám, br. Kemény Pál, a négy rendezett tanácsú város czimeres zászlóit, és pedig: Abrudbányáét Lengyel György; Gyulafehérváret Szalánczy Jenő; Nagyenyedét dr. Varró Indár; Vizaknát Zeyk Gábor fogják vinni. Ha az idő is kedvez, a díszmenet fényben, ragyogásban páratlan lesz.

— **A Bethlen-főiskola** tornász ifjúsága május 31-én reggel 4 órakor utazott fel Budapestre az országos torna-ünnepélyre, Szilágyi Gyula, Lázár István, Fogarasi Béla tanárok és Lázár Imre torna-tanár vezetésével. Az indóházhoz trombitaharsogás mellett, élénk érdeklődés között vonultak ki derék ifjaink, kik bizonyára folytatni fogják a kitüntetések sorozatát, melyet múlt években megkezdettek. Megjegyezzük, hogy tornászaink május 30-án délután a nagy közönség előtt is bemutatják ügyességüket, mutatványukat Zeyk Dániel főispán főgondnok is kiváló érdeklődéssel nézte végig.

— **Záróvizsgák.** Városunk tanintézetei közül az ipariskola kezdte meg az idei záróvizsgák sorozatát. Május hó 31-én, vasárnap délután vették kezdetüket a leányiskola tantermeiben az iparos tanoncok vizsgái, melyeken városunk képviselőiben Kovács Gyula polgármester, Horváth József főjegyző, a tanfelügyelőség részéről dr. Ebergényi Sándor h. tanfelügyelő és számos iparosunk vett részt. Az iparos tanoncok kiképzése körül különös elismerés illeti Kövér és Bihari tanárokat, mert e két kiváló tanerőnek köszönhető a vizsgálatokon bemutatott szép eredmény. A jeles tanítványok között a jól megérdemelt jutalmak e hó 12-én lesznek kiosztva.

— **Titkos társulati per a nagyenyedi ev. ref. kollégiumnál 1840-41-ben.**

1840. június 19-én kelt legfelsőbb királyi leirat érkezett az erdélyi guberniumhoz, hogy a nagyenyedi ev. ref. kollégiumban tanuló ifjúságnál titkos társulat (societas arcana) létezik. A gubernium szept. 11-én 9172. sz. alatt kelt rendeletével a jelzett ügybeni vizsgálat megejtésére egyik biztosul csik-szentmihályi Balla Mihály táblai bíró küldetett ki, kinek részére nov. 16-án a szükségelt előfogad is utalványoztatott, nemkülönben 1841. márcz. 29-én 600 rh. frt. istitulo Diurni. Mit baczkamadarasi Kis Samu k. pénztárnok ápr. 9-én az említett Balla Mihály kir. táblai úlnöknek, mint a nagyenyedi ev. ref. kollégiumban tanuló ifjúság közt állítólag létezett titkos társaság kinyomozására kiküldött egyik biztosnak, ki is fizetett.

A felhozott titkos társulat, hogy valóban létezett-e, hogy mint társulat volt-e az, s hogy a nyomozó biztosok felvett jegyzőkönyveiben a gubernium utján felsőbb helyre minő felterjesztéseket tettek? ezekről az adatok kezemhez nem kerültek. Mely ügyet e becses lap hasábjain felemlíték azon czélból, hogy az azon időben N.-Euyeden tanultak közül aki a kérdéses titkos társulati perről valamit tud és közli, a kollégium történetéhez érdekes adat-anyagot fog szolgáltatni. Én pedig 6 drb. okmányt tisztelettel küldök a kollégium levéltárába való szives átadás végett.* Szentkatalnai Bakk Endre.

— **Majális.** Mint lapunk előző számában említettük, a nagyenyedi iparos ifjúság tevékenyebb része e hó 7-én (vasárnap) a sétatéri fedett táncz helyiségben zártkörű nyári tánczmulatságot rendez. Derék iparosaink mindent megtesznek a multság jó sikere érdekében.

— **Szállítás.** A nagyenyedi állomáson a honvédség részére, 1890/7. évben szükséges zab, széna, alom- és ágyszalma, valamint a tűzifa biztosítása f. évi július hó 9-én a délelőtti órákban fog a zlj kezelő tisztí irodájában megtartani; a szállítás iránt érdeklődők felvilágosítást a zászlóalj kezelőtisztí irodában nyerhetnek, a hol a szállítási feltetelek füzeté is betekinthező.

— **Gyászos véget** ért május 30-án éjjel Jochman Gyula cs. és kir. örvezető Gy.-Fehérvárt, kit szolgálatban léte alatt egy katona meglőtt. A szörnyet halt fiatal embert övéi Perjámosra, Torontálmegyébe szállították örök nyugalomra.

— **Nagy szerencsétlenség** történt Verespatakon e hó 30-án az ottani új község-háza építésénél. Egy építő állvány, valószínűleg tulterheltség és rossz összeállítás következtében, hirtelen leszakadott, éppen mikor 7 ember dolgozott rajta, közöttük maga a vállalkozó, Király építész. A szerencsétlenül jártak többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvedtek, így maga a vállalkozó is, úgy, hogy legtöbbjét hordágyon kellett elszállítani. A vizsgálat foly.

— **Papagály- és kajdács-színház** érkezett városunkba s előadásait, a kibocsátott program szerint, a sétatéri táncz helyiségben tartja meg. A merre megfordult, a bámulatosan idomított madarak ügyes mutatványai mindenütt meglepték a közönséget. Az előttünk fekvő lapok elismeréssel emelik ki az instruktor ügyességét s azért mi is felhívjuk közönségünk figyelmét az előadásokra.

— **Az új perzsa sahról.** Muzaffer-ed-Dinről, az új perzsa sahról angol lapok érdekes apróságokat írnak. Eszerint sohasem volt a „papa kedvence”, s már zsenge gyermekkorában nevelők kezébe került, a kik minden módon fanatizmust igyekeztek a gyermekbe beoltani, de azért később, mikor a kurdok fellázdáltak, mégis őt tették meg bűnbaknak. 1882-ben erősen megcsorbított jogokkal Tebrisbe küldték kormányzóknak. Apja ellenszenve azonban jótékony hatással volt reá, mert kezdett emancipálódni a fanatizáló nevelők befolyása alól és a mohamedán hitelvekre sem adott sokat. Gyermekait európai szellemben nevelte, leányaihoz francia nevelőt vett. Becsületességét mi sem jellemzi annyira, mint az, hogy vagyona kormányzósága idejében egy fillérrel sem szaporodott, míg fivére Massud Mirza, mióta ispahani kormányzó, Perzsa leggazdagabb embere. Az új sahr szereti ezt a fivérét őszinte szívvel.

* Az okmányokat a Bethlen-főiskola előjáróságának a levéltár részére f. hó 2-án beküldöttem.

pedig tudja, hogy ez viszont gyűlöli őt. Az új sah ismert oroszbarát és az orosz tiszteket, a kikkel kormányzósága idejében érintkezett, biztosította arról, hogy trónralépte után Oroszország és Perzsia között az eddigiéknél is nagyobb lesz a rokonszenv.

— **Ég és föld között.** A londoni indiai kiállítás területén egy óriási kerék van, amely a csikagói kiállítás Ferris kerekének a mintájára készült, abból a czélből, hogy az Eiffel-tornyot lefőzzék. Két esztendő alatt készítették el e roppant szerkezetet, amely háromszáz angol láb magas, tengelye pedig hét láb átmérő mellett százötven láb hosszú és a föld felett százötven láb magasságban forog. A kerék két oldalán tornyok vannak béli termekkel és étkezőkkel. A kerék körül negyven kocsi van ezerkétszáz utasnak van helye. Ezen a keréken a walesi hercegnő is utazott már s az útja eleinte kellemes volt, de később úgy érezte, mintha léghajó emelkednék. A keréknek megvan az a kellemes jó tulajdonsága, hogy időnkint megáll, hogy új utasokat vegyen föl s akkor olyan nagyokat zökken, hogy az emberek tengeri betegséget kapnak. A napokban sajtóságos kaland esett meg a kerékkel. Este hét órakor megállt és négyszáz utas fogoly volt. A rémület nagy lett. Az időhűvös volt. Az emberek éhezni kezdtek. Éjfél tájban sikerült elemiszereket fölvonni. A foglyok kiszabadítása csak másnap sikerült.

— **A szerelem fényképe.** Egy kiváló orosz tudós, Narkievicz-Jodko Jakab szenzációs találmányáról adnak hírt külföldi újságok. Jodko most mutatja be az európai szakembereknek a villamos fényképek egy általa feltalált új fajtáját, melyek a testi elektromosság gráfikai ábrázolását szolgálják. A felvétel egyszerűen úgy történik, hogy az illető testrészt érzékeny lemezre helyezik, elektromos sugarakkal, melyek természete még nincs kellőleg megmagyarázva, megvilágítják s így ugynevezett ideogramok keletkeznek a kisugárzó testi elektromosság élesen felismerhető képével. Az elektromos kisugárzás nyalábokban és kévekben övezi körül a testet. Ezek folytonos mozgásban vannak. Ha két egymással szembeállított női kéz elektrogramját figyeljük, láthatjuk, hogy a sugárkévek észrevehetőleg kikerülnek és taszítják egymást. Ha viszont egy fiatal ember és leány keze van egymással szemben, a sugarak találkoznak, összeszővődnek és egyesülnek. A fotografált szimpátia — antipátia. A tudós orosz professzor fölfedezése kissé romantikus, de ha valóban bizonyul, megmérhetetlen diagnosztikai becsé lesz fiatal szerelmesekre nézve. Az érzelmeket ekkor nem hőfokuk, hanem a kisugárzó elektromos kévek hossza szerint fogják megítélni.

— **Könyvkukaczkok Amerikában.** A régi könyvgyűjteményeket, például a kolostorok könyvtárait, tudvalevőleg az a csapás éri, hogy keresztül furják a kukaczkok, melyek a könyvön végig sétálnak és minden egyes lapot atlykasztanak. A legközönségesebb és legelterjedtebb könyvkukacz a fésű alakú szép csápjairól ismeretes ptilinus pecticornis L., mely tulajdonképpen a fában él és csak a régi könyveknek fából való födelei, nem pedig tartalmuk által csábittatja magát arra, hogy ezeket a tudós világokat keservesen átjárja. Ez okból ezt a kukaczkot a kemény papírossal bekötött újabb könyvekben nagyon ritkán látják. Louisianában utóbbi időben egy másik kukacz, az anobium hirtum, kezd igen kelle-

metlenné válni. Ugy látszik, hogy régi spanyol könyvtárakkal került Amerikába, mert Európában eme rovar hazája Spanyolországra és Dél-Franciaországra szorítkozik. Valószínűleg veszedelmesebb az előbbi fajtánál, mert nem szorítkozik pusztán a fa megrágására. Minthogy a kiirtására szolgáló szert még nem találták fel, az amerikaiak arra határoztak el magukat, hogy azokat a köteteket, melyekben ezek a kukaczkok legsűrűbben tanyáznak, elégetik. De talán elégséges volna az is, ha az ilyen könyveket kénnel jól megfűstölnek, a mivel az összes kukaczkokat megölnék.

Apróságok.

Modern.

Vendég: Beszélhetek urnőjével?

Szobaleány: Nem lehet: a nagysága most takarít, amíg a regényemet elolvasom.

Jó tanácsok.

— Fiam, ne házasodjál, legfeljebb egyszer, hogy lásd, mily bölcs volt az én intelmem.

— Szeresd felebarátodat, mint ő téged; akkor aztán nem kell velem törődnöd.

— Ne légy babonás; ha vén asszonnyal találkozol, esetleg szerencsét is jelenthet, ha baj nem ér.

— Ha félkegyelműt elveszted, vigasztaljon a tudat, hogy ugyanannyi, mintha az egész párt elvesztetted volna.

— Légy elégedett. Ne kívánj többet annál, amid van, és erd be esetleg csupán hat tyukszemmel.

— A menyasszonyodat a születésnapján kérdezd meg, hogy mit hozz neki: sajtot-e, vagy virágot. Ha virágot választana, büntesd meg azzal, hogy semmit sem veszesz neki.

— Légy lelkiismeretes; vigyázz, hogy pontos legyen a mérleg, ha vásárolsz.

— Szűk viszonyok közt ne kérj kölcsön ezer forintot, mert először is nem tudod, visszafizetheted-e, aztán meg nem is hitelezhetőnek.

Rosszul sikerült bók.

X. bárónál nagy társaság van együtt, melynek néhány tagja szindarabot játszik. Az előadás után Y. odarohan Z. grófnéhoz, aki már erősen meghaladta ugyan az első ifjúság korát, és azért még mindig tetszeni akar.

— Grófné — mondja Y. — ön nagyszerűen játszott. Ez a szerep úgy illik önhez, mintha önre szabták volna.

— Oh, ön mindig hizeleg. Nagyon jól tudom, hogy ezt a szerepet fiatal és szép leánynak kellett volna játszania.

— Ön éppen az ellenkezőjét bizonyította be! — mondja Y. lekötözölő mosolyal.

A nagy Napoleon.

Egy történettudós hosszasan fejtegette I. Napoleonnak rendkívüli tehetségét:

— Egyidejűleg tizennyolcz levelet diktált...

— Így már nem csodálom, — szakítja őt félbe egy hallgató — hogy századunknak legelső diktátora lett!

Szavánál fogta.

— Kisasszony, önnek nagyon szép keze van.

— Igazán? Tetszik önnek?

— Kimondhatatlanul.

— Ugy hát kérje meg a papától.

Az igazmondó sah.

Az angol királynő a sah londoni látogatása alkalmával tiszteletére diszebedet adott,

melyre az ország összes főurait is feleségestül meghívta. Ebédközben az exotikus uralkodó egyszerre rámutatott egy főrangú hölgyre és azt mondta szomszédjának:

— Ez az asszony nagyon szép!

Aztán egyszerre megváltoztatta mutató ujjának irányát és így folytatta:

— Ez itt pedig rémségesen csunya!

Emanecipált nő.

Egy amerikai lapban olvassuk a következő esetet: Az Union Pacific-vasut vonata az imént robogott ki az omahai állomásból; egyszerre belépett a dollányzó waggonba egy feltűnően szép, elegánsan öltözött hölgy s minden szó nélkül leült egy üres helyre. Egy mögötte ülő ur megkopogtatta a vállát s azt mondta neki:

— Bocsásson meg, nagysám, ez a dohányzó waggonja.

— Köszönöm. Amint bejöttem, azonnal tudtam, volt a válasz.

E szavak után a hölgy kivett utazó táskájából egy doboz szivarokat és egy skatulya gyújtót s a következő pillanatban hatalmasan segített a kocsi a dohányfüstöt gyarapítani. Az urak mosolyogtak, lopva pillantgattak a szép szivarozó nőre, majd halk megjegyzéseket tettek rá, de a hölgy mindezzel nem törődött, aztán az urak sem törődtek ő vele, elővették újságaikat s a napi híreknek szentelték minden figelmüket. A south-ohamai állomás után a vonatvezető belépett a terembe és észre nem véve a szivarokat, melyet a szép utazónő gyöngéd ujjai között tartott, így szólott hozzá:

— Nagysám, ez nem hölgyeknek való hely!

— Valóban? — kérdezte a megszólított. — Hát nem ez az a kocsi, amelyben az utasok szivarozhatnak?

— De igen, nagysám — szólott a válasz.

— Nos hát, én szivarozok és azért vagyok itt!

Kaszárnyában.

Káplár: Hé, Szabó Anti, ne álljon itt olyan döglötten. Magához képest a Holt-tenger ideges mókus.

Fölfedező.

Tanító: Keressétek a térképen Madeira szigetét! Ki fedezte fel Madeirát?

Bandi (a mappára mutatva diadalmasan): Én, tanító ur!

Sóhaj.

Gunda nagysám felsóhajt:

— Oh, be rá untam már a vezetéknevemre!

Megoldás.

Pácziens: Különös fájdalmat érzek, ha a felső testemet kissé előre hajtom, a karjaimat vízszintesen kinyújtom és aztán félkör alakú mozdulatot teszek velük.

Orvos: Miért akar ily örült mozdulatokat csinálni?

Pácziens: Hát másképp hogy veszem föl a kabátomat?

Magyarázat.

Nő: Miért vannak tavasszal mindig viharok?

Férj: Mert a föld új öltözéket akar.

Hadnagy ur Stíbl.

Menyecske: Miért nem megy hadnagy ur az új szomorujáték mai első előadására?

Hadnagy: Nem akarom a költőt szerencsétlenné tenni. Ha a közönség engemet meglát, senki sem fog sirni.

Nagy jóakarát.

Iró (a színigazgatóhoz): Igazgató ur, egy új színdarabot írtam, szabad-e a jóakarataért eszedeznem?

Igazgató: Oh kérem! Nem adatom elő a darabját.

Piaczi árak.

Nagy-Enyed, 1896. május 31.		
Buza legjobb	100 kilogramm	7-50
" közepszerű	"	7-
Kétszeres legjobb	"	6-50
" közepszerű	"	6-
Rozs legjobb	"	6-
" közepszerű	"	5-
Zab legjobb	"	6-
" közepszerű	"	5-50
Kukorica (tengeri)	100 kilogramm	5-20
Burgonya	"	2-
Széna legjobb	egy szekér	5-50-6-50
Szalma legjobb	"	2-20
Bikkfa 1 köbm. keresztirányban nélkül, 1 m. hosszú	"	3-50
Cserfa 1 " " " " " " " "	"	3-30
Tölgyfa 1 " " " " " " " "	"	3-50
Faszén kemény	egy hektoliter	1-50
Marhahús	1 kilogramm	36-40
Sertés	"	44-48
Szalonna	"	64-72
Disznósír	"	-80
Vöröshagyma	"	-10
Fokhagyma	"	-10

Szerkesztői üzenetek.

M. S. Tóvis. Alsófehér vármegye törvényhatósági bizottsága 380 tagból áll, melynek felelőse a legtöbb adót fizetők közül, fele választottakból áll; a számarány nem egyforma minden megyében, mert az a népség számarányától függ. A közigazgatási bizottság minden hónap második szerdáján tartja rendes ülését.

Kaszinótag. Nagy-Enyed. Öröndünk, hogy cikkünk oly általános érdeklődést keltett; ha a czél elérhető volna, mi öröndünknek leginkább.

Jegyzőjelölt Hegyalja. Tudunkkal jegyzői szigorlatok már csak az oszszel fognak tartatni.

Érdeklődő. Vingárd. Nem lakik N-Enyeden, állandó lakása Budapesten van.

1428. Enyed. Nines igaza.

K. M. Maros-Ludas. Tényleg Maros-Vásárhelyt is jelenik meg egy „Közérdek” című társadalmi heti lap, de lapunkkal semmi összefüggésben nincs.

Kiváncsi. Zalathna. Olvassa el lapunk mult számát és abban megtalálja a kívánt dolgokat.

Hű olvasó. Gy-Fehérvárt. Ugyan ne mondja!

H. M. Kapus. Köszönet.

Járó-kelő. N-Enyed. Alkalom adtán rendőrségünk figyelmébe ajánljuk.

New-York. Kolozsvár. A kérdéses cikk nem munkatársaink tollából eredt, egészen érdektelen egyéniség írta.

Kiállító. Budapest. Az ismertetésre egy kiváló szakembert kértünk fel, pár nap múlva jönni fog.

G. S. N-Enyed. Most megtalálhatja Ujvilág-utca 15. szám alatt.

X. Y. Ne is remélje.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Cirner és Lingner.

Cirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Enyeden.

Goldberger Samu

sütő-üzletében Nagy-Enyeden naponta friss fehér kenyér és vajas sütemény kapható.

Ugyanitt

egy tanuló azonnal felvétetik.

725 3-3

217-896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság által Gálos György, Florika és Mariskának Kodra János elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 340 frt tőke, ennek 1894. évi február hó 1-től járó 6% kamatai, 16 frt 95 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Kodra Jánosnak a csongvai 1-ső sz. tkvben A + 12. 17. 18. 20-22. 24. 25. 27. 28. 31. 32. r. sz., a 311. sz. tkvben A + 1. r. sz. és a 313. sz. A + 1. 3. r. sz. ingatlanokból fele rész jutalékára együtt 625 frt megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

Az árverés 1896. évi június 17-ik napján délelőtt 9 órákor Csongva községben fog megtartatni.

Árverési szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben, 15. 30. 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóságnál és Intregald község eljárási részlegénél tekinthetők meg.

A kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1896. január 29. én.

Csernátóni Vajda Péter,
járásbíró.

724 1-1

190-1896. szám

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a kassai kir. járásbíró 1895. évi 17694 számú végzése következtében dr. Siehmann Bernath ügyvéd által képviselt Adler és Gold cég javára László József marosújvári lakos ellen 80 frt 58 kr s jár. erejéig 1896. évi április hó 18-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 360 fitra becsült, a foglalási jegyzőkönyvben 1-5 tétel alatt előforduló butorok és egy augol bicikliből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbíró 1176-1896. sz. végzése folytán 50 frt tőkekövetelés, határlék, ennek 1896. évi jan. hó 18-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 8 frt 73 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Maros-Ujváron a község határában leendő eszközésére 1896. évi június hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsarón alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1896. évi május hó 17. napján.

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

732. 1-1

Hirdetmény.

Nagyenyedi Domokos Bela csődtömegének választmánya a nevezett csődhöz tartozó ingóságokat ajánlati verseny mellett határozta elértékesíteni, következő feltételek szerint.

1. A csődtömeghez tartozó ingóságokat együttesen ugyan, de két csoportban és pedig: a csődleltár 8-3464, 3466-3517, 3520-3623, 3625-3643, 3645-3719. tét. a. 6924 frt 20 kr

becsértékű árukat és felszereléseket külön, és a 3724-3729. tét. a. 12 frt 50 kr becsértékű házi butorokat ismét külön ajánlati verseny útján eladja.

2. A csődválasztmány az eladás tárgya ingóságoknak sem mennyisége, sem minősége, sem becsértéke tekintetében szavatosságot nem vállal.

3. Az ajánlatok legkésőbb f. 1896. évi június 20-án déli 12 óráig nyújtandók be csődválasztmányi elnök dr. Emmánuel Gyöző gyulafehérvári ügyvéd urhoz a megajánlt vételár összeg 10%-a, mint bánatpénzzel ellátva és lepecsételve. Az ajánlatoknak azt is tartalmazniok kell, hogy ajánlattevő a megállapított feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

4. A választmány legkésőbb f. 1896. június hó 21-én az ajánlatok felett szabadon dönt, tetszésére van bizva, hogy azok közül akár egyet se fogadjon el; de azon ajánlattevő, kinék ajánlatát a választmány elfogadja, köteles a bánatpénzen felüli részt az elfogadásról értesítés vétele napjától 24 óra alatt tömeggondnoknak kifizetni s a megvett árukat 8 nap alatt elvitetni, vagy azok tekintetében a bérleti helyiség tulajdonosával kiegyezni.

5. Azon esetben, ha a vevő a 4. pontban irt feltételeknek meg nem felelne, bánatpénzét elveszti s felelős lesz minden kárért, különösen azon különbözetért is, mely az általa ígért és az újabb versenyen megajánlandó ár között fog lenni.

6. Az elfogadott ajánlathoz csatolt bánatpénz visszatartatik, az el nem fogadott ajánlatok bánatpénzei visszaadotnak.

7. Ajánlatok az üzleti áruk, felszerelésekre és a butorokra külön-külön is tehetők.

8. A csődleltár Gyulafehérvárt a kir. törvényszéknél, Nagy-Enyeden alulirt tömeggondnoknál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Nagy-Enyeden, 1896. május 26-án.

Dr. Jeney Elek,
tömeggondnok.

728 2-2

Schicht-téle

szin-szappan

Törvényszékieleg belajstromozott
védjegy:

Igen jól van szárítva,
kitűnően tisztító,
igen takarékos a használatban,
kezeség mellett tiszta és ártalmatlan a fehérnemű és kéznek, egyáltalában a legjobb, ami a szin-szappanból van.

Senki sem bánja meg a kísérletet.

Kapható Nagy-Enyeden: Ifj. László Károlynál.

701 8-20

Girner és Lingner

Jroda: Fötér 38. sz.

Papirzacskó- és Pénztári tömb Gyár, Könyvnyomda

vállalat

Telefon-sz. 5. és 6.

Nagy-Enyeden

Újdonságok

mindig nagy választékban

Modern berendezése, dús
fölszerelése s jeles mun-
ka-erőinél fogva képes
az erdélyrészi hasonnemű
vállalatokkal versenyezni
ugy az árak, mint a mun-
kák kivitele tekintetében.

öt gyorsajtóval működik

Nyomda

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék leg-
elterjedtebb lapjainak, s mint ilyen,

 hirdetések közlésére
kiválóan alkalmas.

Aki tehát olcsón s biztos sikerrel akar hirdetni,
forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.